Dosarul numărul 2-19120090-05-2a-06062024

Judecătoria Cahul, sediul Cahul
Judecător Mihail Bușuleac

CURTEA DE APEL SUD, SEDIUL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

24 octombrie 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător Vitalie MOVILĂ
Judecătorii Evgheni BANCOV și Inga GORLENCO
Grefier Tatiana Ghenciu

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de către Maroglo Ivan împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana privind constatarea faptului acceptării succesiunii și cererea de chemare în judecată înaintată de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi examinând motivele cererii de apel în raport cu materialele cauzei,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

Cauza civilă Maroglo Ivan către Maroglo Vasile, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii. (f.d.2-815/2019).

La data de 19 iulie 2019 Maroglo Ivan a depus cerere de chemare în judecată către Maroglo Vasile, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

În motivarea cererii a indicat că, la data de ***** a decedat tatăl Moroglo Fiodor, născut la *****, iar la data de ***** a decedat mama Moroglo Maria, născută la *****.

Pe parcursul vieții părinții dețineau în proprietatea lor comună în devălmășie o casa de locuit cu nr. cadastral ***** cu suprafața totală 0,2327 ha cu teren aferent și 4 loturi de teren agricole: nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,097 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 1,1822 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 1,9946 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 0,1258 ha, toate fiind amplasate în *****

Menționează că, fiind moștenitor de gradul I, după decesul părinților, a acceptat succesiunea, prin intrarea în posesie, și-a asumat responsabilitatea de a achita toate cheltuielile legate de îngrijirea casei și achitarea impozitului funciare, fapt confirmat prin certificatele nr.

704 din 02.07.2019 și nr. 737 din 16.07.2019, eliberate de Primăria satului Alexandru Ion Cuza, raionul Cahul.

Indică că, Maroglo Vasile, care la fel este moștenitor de gradul I, nu a acceptat succesiunea și nu s-a folosit de averea succesorală, nu a depus cerere la notar privind deschiderea procedurii succesorale, mai mult ca atât refuză să depună la notar declarație prin care să confirmă faptul, că nu a acceptat succesiunea după decesul părinților. Adaugă că, în luna iulie, anului 2019, s-a adresat la notarul public Niculița Olga cu cererea privind deschiderea procedurii succesorale pe numele său, după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria, dar a primit refuz-explicația în scris, deoarece nu a respectat termenul de 6 luni prevăzut de legislația națională pentru întocmirea dosarului succesoral.

Cauza civilă Moroglo Vasile către Maroglo Ivan, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii. (f.d.2-815/2020).

La data de 09 martie 2020, Moroglo Vasile a depus în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, cerere privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea cererii a indicat că este moștenitor legal de gradul I al părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

Adaugă că este *****, fapt confirmat prin certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale, seria M nr.***** din 24.09.2003, fără termen și ținând cont de starea de sănătate nu a avut posibilitatea de a accepta succesiunea după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

Încheierea din 10 iulie 2020 privind conexarea cauzelor civile.

Prin încheierea din 10 iulie 2020 a fost conexată cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii. (f.d.2-815/2019) și cauza civilă la cererea lui Maroglo Vasile către Maroglo Ivan, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii (f.d.2-815/2020) într-un singur proces, fiind atribuit un număr unic.

Prin încheierea din 28 martie 2023 a fost dispusă înlocuirea lui Maroglo Vasile cu succesorii Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Mariana și Maroglo Irina în legătură cu decesul.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul central din 10 aprilie 2024 s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana privind constatarea faptului acceptării succesiunii și cererea de chemare în judecată înaintată de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, ca fiind întemeiate.

S-a prelungit termenul de acceptare a succesiunii lui Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana după decesul părinților: Maroglo Fiodor, născut la *****, decedat la ***** și Maroglo Maria, născută la *****, decedată la ***** cu 6 luni din momentul intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Maroglo Ivan, născut la ***** după decesul părinților: Maroglo Fiodor, născut la *****, decedat la ***** și Maroglo Maria, născută la *****, decedată la *****.

Solicitarea și argumentele apelantului Maroglo Ivan.

Hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, a fost contestată cu apel la data de 30 aprilie 2024 de Maroglo Ivan, iar ulterior a depus cerere de apel suplimentară prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024.

În susținerea apelului din data de 30 aprilie 2024, Maroglo Ivan a indicat faptul că, dînsul a locuit cu părinții timp de 26 ani, a avut grijă de părinți, le-a procurat medicamente, a achitat femei să îngrijească părinții, a suportat cheltuielile legate de înmormîntarea părinților. A suportat cheltuieli legate de reparația casei părintești.

În susținerea apelului suplimentar depus la data de 25 iunie 2024, apelantul a indicat faptul că Maroglo Vasile nu a avut posibilitate să ajute părinții fiind *****. Maroglo Vasile în fiecare an vindea Combinatului de carne în orașul Reni cîte 40, 50 de porci, avea până la 200 de oi, 7 vaci și 34 juncani, 300 de gîște, acest fapt poate să-l confirme consătenii din A. I. Cuza. Maroglo Vasile a cumpăra pămînt, dar nici nu se saluta cu părinții.

Susține că el a locuit cu părinții 26 de ani, a schimbat acoperișul la casa părinților, a conectat casa părintească la rețeaua de gaze, a schimbat uși, geamuri și multe ale lucrări casa părintească, a îngrijit de părinți.

Relatează că dînsul a îngrijit de mama lor, Maroglo Maria ***** și de tată Maroglo Feodor, *****. Apelantul a achitat o femeie cu 3 000 lei pe lună pentru a îngriji de tată care a fost imobilizat la pat timp de 6 luni. Maroglo Vasile niciodată nu a venit să-l vadă. Mama Maroglo Maria fiind ***** și fiind *****, a achitat o femeie cu câte 2000 le pe lună, însă Maroglo Vasile nu a venit niciodată să o vadă. Maroglo Ivan a avut grijă de ambii părinți, tot el i-a înmormântat, însă Maroglo Vasile nu l-a ajutat cu nimic. Solicită din contul lui Maroglo Vasile, jumătate din cheltuielile suportate pentru întreținerea casei părintești și înmormântarea părinților.

Solicitarea și argumentele avocatului Petru Ursu în interesele apelantului Maroglo Ivan.

La data de 08 mai 2024, avocatul Petru Ursu, în interesele apelantului Maroglo Ivan a declarat apel, ulterior fiind completat cu cerere de apel suplimentară prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024 în partea admiterii cererii de chemare în judecată înaintată de Maroglo Vasile, înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și emiterea unei noi hotărîri în această parte de respingere a cererii lui Maroglo Vasile.

În motivarea apelului a invocat că, în speță, Maroglo Ivan a înaintat o cerere cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii după decesul părinților săi, care la caz constituie legal o cauză de constatare a faptelor cu valoare juridică, ce urma a fi soluționată conform capitolului XXIII şi XXIV din Cod de procedură civilă, dar nicidecum o cerere de chemare în judecată împotriva lui Maroglo Vasile ce a fost înlocuit de succesorii lui.

Astfel invocă că, instanța de fond în mod eronat a catalogat cauza civilă înaintată de Maroglo Ivan drept o acțiune civilă contencioasă. Chestiunea în cauză se deduce în mod evident însăși din dispozitivul hotărârii atacate, cît și din conținutul acesteia, unde instanța de fond în mod greșit i-a atribuit şi confundat calitatea procesuală lui Maroglo Ivan, or ultimul în mod legal a avut calitatea de petiționar, pe când instanța de fond i-a atribuit greșit calitatea de reclamant.

Mai mult, succesorilor în drepturi ai lui Maroglo Vasile, instanța le-a atribuit calitatea de petiționari, care la fel constituie o vădită eroare, or cererea de chemare în judecată a lui Maroglo Vasile cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiune constituie acțiune

contencioasă, dar nicidecum conexă procedurii speciale, astfel încât succesorii admiși în drepturi ai lui Maroglo Vasile nicidecum nu puteau să aibă calitatea de petiționari după cum a conchis şi indicat instanța de fond.

În acest sens, cererea cu privire la acceptarea succesiunii depuse de către Maroglo Ivan, apelantul consideră că, urma să fie judecată în ordinea procedurii speciale, stabilite de capitolele XXIII, XXIV Cod de procedură civilă, unde succesorul Maroglo Ivan are calitatea de petiționar, dar nu reclamant, iar acțiunea lui Maroglo Vasile, înlocuit de succesorii în drepturi cu privire la prelungirea termenului de acceptare a moștenirii, urma a fi judecată în instanța de drept comun, pe cînd la caz, instanța de fond în mod vădit a confundat nu doar procedurile de judecare a cauzelor, ci şi calitatea părților, iar prin conexarea ilegală în acest sens la data de 10 iulie 2020 prin încheiere acestor două cauze civile care nu doar că se exclud reciproc, ci şi prin admiterea ambelor cereri devin absolut contradictorii şi vor crea indubitabil impedimente reale de executare celor dispuse prin hotărîre.

Menționează că art.187 alin.(1) Cod de procedură civilă prevede conexarea pretențiilor într-un singur proces, dacă instanța consideră că o astfel de conexare ar duce la soluționarea rapidă şi justă a litigiilor şi dacă este posibilă aplicarea aceleiași proceduri de soluționare a cauzelor. Susține că, în speță, procedura de soluționare a cauzelor este absolut diferită, nefiind posibilă conexarea lor şi judecarea simultană.

Relatează că, chestiunea în cauză devine a fi una vădit evidentă, or pe de o parte instanța prelungește termenul de acceptare a succesiunii lui Maroglo Vasile (înlocuit cu succesorii în drepturi) în baza unei cereri adresate la data de 09.03.2020, ce se examinează în procedură contencioasă, iar pe de altă parte constată faptul acceptării succesiunii de către Maroglo Ivan, respectiv asupra întreg patrimoniu lăsat după decesul părinților lui în baza unei cereri care a fost depusă încă la 19.07.2019, ce se examinează în procedură specială.

Astfel consideră că, instanța de fond nu putea să admită concomitent atît o cerere cu privire la acceptarea succesiunii, cît şi o cerere cu privire la prelungirea termenului de acceptare succesiune, fiindcă ele se exclud reciproc şi fac imposibilă executarea corespunzătoare ulterioară a celor dispuse de instanța de fond.

De asemenea invocă că, instanța de fond în mod eronat a aplicat o normă materială la caz care nu urma a fi aplicată, şi anume prevederile art. 1500 alin.(1) Cod civil (în redacția de pînă la 01.03.2019), invocînd că obiectul cauzei civile şi raportul juridic civil dedus spre soluționare nu a constatat în împărțirea în cote-părți egale a moştenirii, iar instanța de fond a depăşit astfel limitele obiectului acțiunii, cît şi temeiul legal, pentru care fapt concluzia instanței precum „dreptul la succesiunea rămasă după decesul părinților îl au copiii defuncților Maroglo Ivan şi Maroglo Vasile în cote-părți egale, deci ambele cereri puse pe rol spre examinare sunt întemeiate”, devine a fi absolut contrară materialelor cauzei civile, relatând că, nici Maroglo Ivan, nici Maroglo Vasile nu au înaintat careva cereri cu privire la recunoașterea moștenirii în cote părți egale sau partajul averii succesorale.

Totodată reține că, pretinsele motivele plauzibile şi întemeiate de omitere din partea lui Maroglo Vasile a termenului de acceptare a moștenirii, nu putea fi acceptate ca reale de instanța de fond, menționând că, certificatul de dizabilitate prezentat de Maroglo Ivan ce este eliberat din data de 24.09.2003, nu a constituit la caz un impediment pentru acesta de a se adresa în iulie 2019 la notar, fiindcă în acest an la fel dispunea de acest grad de dizabilitate, respectiv putea să se adreseze la notar în termen legal de 6 luni după decesul părinților din anii 2011 şi 2016, însă ultimul a hotărît să se adreseze la notar în anul 2019, neavînd astfel nici un impediment de dizabilitate invocat, iar apoi neîntemeiat şi în instanța de judecată.

Referința avocatei Marina Galupa, în interesele intimatului Maroglo Vasile.

La data de 09 octombrie 2024 avocata Galupa Marina, în interesele lui Maroglo Mariana-succesorului decedatului Maroglo Vasile a depus referință la apelul declarat de Maroglo Ivan și avocatul Ursu Petru asupra hotărîrii instanței de judecată Cahul, sediul central din 10 aprilie 2024, solicitînd respingerea apelurilor cu menținerea hotărîrii atacate.

În conținutul referinței a menționat că, apelantul Ursu Petru în apelul său a indicat că instanţa de judecată greşit a examinat cauza în procedură acţiunii civile urmând să o examineze în procedură specială. Însă cererea din start a fost depusă corect în procedură generală de Maroglo Ivan deoarece dînsul cunoștea că fratele Maroglo Vasile este *****şi beneficiază de dreptul la rezerva succesorală. În orice situaţie Maroglo Vasile ca succesor de clasa I ***** are dreptul de a moşteni, cel puţin o doime cotă parte din cota ce s-ar fi cuvenit fiecăruia în caz de succesiune legală (rezervă succesorală) fapt prevăzut în art.1505 Cod civil (legislație la acel moment). Drept dovadă acestei circumstanțe şi a fost depusă în procedură generală cererea lui Maroglo Ivan către Maroglo Vasile știind că Maroglo Vasile ca *****se va adresa şi el în instanța de judecată referitor la moştenire, apărând un litigiu de drept. În rezultat Maroglo Vasile a înaintat în instanţa de judecată acţiune civilă privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii motivând omiterea termenului stabilit de lege prin starea de ***** a sa. În cazul dat pretenţiile se examinează în procedură generală, apărând un litigiu de drept între fraţi.

Menționează că, dacă apelantul consideră că instanța de judecată urma să examineze aceste cereri conexe separat și în proceduri diferite, urma să facă referire la norma de drept care ar prevedea o asemenea situație la pretenții conexe. Or, Maroglo Ivan împreună cu reprezentantul său urma să invoce aceste motive de proceduri separate în cadrul examinării cauzei în fond în durata de cîțiva ani.

Mai relatează că, dacă apelanții consideră, că instanţa de judecată asupra cererii lor a încălcat procedura de examinare, atunci este cazul ca instanța de apel să scoată cererea lui Maroglo Ivan către Maroglo Vasile de pe rol deoarece litigiul este de competenţa acţiunii civile (de drept comun), conform art. 280 Cod de procedură civilă.

Invocă că, nu este clară și ilegală poziția apelantului privind indicarea de instanța de judecată a art. 1500 Cod civil. Susține că, instanţa nu a inventat nimic, doar a citat norma legală. Și în dispozitivul hotărîrii careva mențiune despre cote-părți lipsește. Deci consideră că, argumentele apelantului la acest capitol sunt nejustificate şi ilegale. Dacă apelantul în continuare își menţine poziția de lipsă de competență jurisdicţională la examinarea cererii lui Maroglo Ivan către Maroglo Vasile privind procedura cauzei, atunci instanţa de apel urmează să scoată de pe rol cererea lui Maroglo Ivan către Maroglo Vasile conform art. 385 Cod de procedură civilă. Mai mult, apelul declarat personal de Maroglo Ivan în genere nu conține motive de drept şi de fapt axîndu-se doar pe careva cheltuieli suportate chipurile de dînsul în timpul vieţii părinţilor.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Completul de judecată constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 10 aprilie 2024, în ședința de judecată, cu participarea părților.

Cererea de apel a fost înregistrată de către Maroglo Ivan la 30 aprilie 2024, iar de către avocatul acestuia Ursu Petru la 08 mai 2024, din ce rezultă că termenul legal de declarare a apelului a fost respectat.

Argumentele părților în ședința instanței de apel.

Reprezentantul apelantului Maroglo Ivan, avocatul Ursu Petru în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel preliminar cît și cel suplimentar pe motivele invocate. Suplimentar reprezentantul apelantului a menționînd că, Maroglo Ivan a locuit mai mult de 20 ani împreună cu părinții, i-a îngrijit, s-a ocupat de înmormîntarea acestora. Pînă la decesul părinților, apelantul a lucrat peste hotare și a făcut reparație capitală în casa părintească.

Reprezentantul intimaților, avocata Galupa Marina în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului pe motivele invocate în referință. Suplimentar a menționat că, Maroglo Vasile solicită ca moștenirea părinților să fie perfectată pe ambii frați. Recunoaște faptul că în casa părintească mai mult a locuit Maroglo Ivan, ultimul fiind perfect sănătos și a avut posibilitate să îngrijească de părinți, Maroglo Vasile însă este *****, *****, cu greu s-a îngrijit singur pe el. Consideră că instanța de fond corect a conexat aceste două acțiuni, deoarece litigiul este comun, averea succesorală a celor doi părinți. Hotărîrea instanței de fond este legală și întemeiată și solicită să fie respins apelul cu menținerea hotărîrii.

În ședința instanței de apel nu s-a prezentat **apelantul Maroglo Ivan, intimații Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina, Maroglo Marina, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat,** fiind legal citați despre data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată.

Potrivit art. 379 alin.(1) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Pornind de la norma citată, ținând cont de termenul rezonabil de examinare a cauzei, raportată la faptul că apelantul cît și intimații sunt reprezentați în instanța de apel de avocați, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părților care nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, precum și argumentelor invocate în cererea de apel, raportată la materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii apelului declarat de Maroglo Ivan și de către avocatul Petru Ursu în interesele apelantului Maroglo Ivan, cu casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri, reieșind din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.*

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărîre.*

Iar potrivit art. 386 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin.*

Completul de judecată reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Totodată, Completul de judecată consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

În temeiul art. 240 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii*.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 din Codul de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Completul de judecată constată că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, însă în cadrul soluționării acestui litigiu nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei în vederea soluționării juste a speței.

Or, soluția instanței de fond în partea soluționării acțiunii reclamantului Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii în raport

cu cumulul administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, coroborate cu situația de fapt legislația în vigoare contravin prevederilor art.130 din Codul de procedură civilă.

Instanţa de apel verificând în raport cu prevederile articolelor 238 - 241 al Codului de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi casată parțial, dat fiind că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost stabilite și elucidate pe deplin de către instanța de fond, fapt ce denotă implicarea instanței de apel prin casarea parțială a hotărârii instanței de fond.

Completul de judecată reține că potrivit cererii de apel se solicită casarea parțială a hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, doar în partea admiterii cererii de chemare în judecată înaintată de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, motiv din care instanța de apel nu se va expune asupra cererii depuse de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana privind constatarea faptului acceptării succesiunii, or, în această parte hotărîrea nefiind contestată de apelanți.

Potrivit art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Astfel, în ședința instanței de fond precum și cea de apel, s-a constatat cu certitudine că, Maroglo Ivan, anul nașterii***** este frate cu Maroglo Vasile, anul nașterii *****, copii lui Maroglo Fiodor și Maroglo Maria, rezultați din căsătoria încheiată la data de *****. /f.d.8, 9, 11/.

Reieșind din certificatele de deces, tatăl Maroglo Fiodor, născut la data de ***** a decedat la data de *****, iar mama Maroglo Maria, născută la data de ***** a decedat la data de *****. (f.d.7, 9,11).

După decesul lui Maroglo Fiodor și Maroglo Maria a rămas patrimoniul succesoral, format din casa de locuit cu nr. cadastral ***** cu suprafața totală 0, 2327 ha, cu teren aferent şi 4 loturi de teren agricole: nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,097 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 1,1822 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 1,9946 ha; nr. cadastral ***** cu suprafața totală de 0,1258 ha, toate fiind amplasate în ***** (f.d.12-16).

Potrivit certificatului cu nr. 704 din 02 iulie 2019 și certificatul cu nr. 704 din data de 02 iulie 2019, Primăria satului A. I. Cuza atestă faptul că moștenitorii de gradul I după defuncții Maroglo Fiodor și Maroglo Maria sunt Maroglo Ivan și Maroglo Vasile. Maroglo Vasile este **********. Moștenitorul care a acceptat moștenirea după defuncți este Maroglo Ivan prin administrarea bunurilor succesorale, prelucrarea terenurilor agricole, achitarea impozitelor ți taxelor locale. /f.d.10, 11/.

Completul de judecată reține că raporturile succesorale sînt guvernate de legea în vigoare la data deschiderii moştenirii, care este ziua morţii celui ce a lăsat moştenirea. Astfel, la aplicarea legislației materiale în cadrul judecării cauzei Completul de judecată reține că va lua în considerație prioritatea normele de drept în vigoare la momentul decesului lui Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

Potrivit art.1440 din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019), *moştenirea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morţii ei de către instanţa de judecată.*

Așadar, potrivit art. 1432 alin. (1) și (3) din Codul civil *moştenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moştenirea) către succesorii săi. Moştenirea este o transmisiune de drepturi pentru cauză de moarte, universală, unitară şi*

indivizibilă. Moştenirea are loc conform testamentului (succesiune testamentară) şi în temeiul legii (succesiune legală).

Potrivit art. 1500 alin. (1) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), *în cazul succesiunii legale, moştenitori cu drept de cotă egală sânt: a) de clasa I - descendenții (fiii şi fiicele celui ce a lăsat moştenirea, la fel şi cei născuți vii după decesul lui, precum şi cei înfiați), soțul supraviețuitor şi ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moştenirea.*

Potrivit art. 1517 Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), *termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei.*

Conform art. 58 lit.b) din Legea nr. 1453 din 08 noiembrie 2002 cu privire la notariat, *Notarul refuză să deschidă procedura succesorală în următoarele cazuri: declaraţia de acceptare a succesiunii a fost depusă după expirarea termenului stabilit de legislaţie.*

Din probele materiale rezultă cert faptul că, atât Maroglo Ivan cât și Maroglo Vasile nu au depus cerere de acceptare a succesiunii după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria, în termenul de 6 luni prevăzut de legislația civilă.

Potrivit art. 1516 alin.(2), alin.(3), alin.(3) Cod civil (în redacția până la 01.03.2019), *succesiunea este acceptată de succesor indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesor legal. Succesiunea se consideră acceptată cînd moştenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla şi din ce ar consta.*

Completul de judecată notează faptul că prima instanță a admis cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan și a constatat faptul acceptării sucesiunii legale de către Maroglo Ivan după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Marian, fapt constatat în baza probelor cercetate în cadrul examinării cauzei civile.

Potrivit art. 1519 alin.(2) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01.03.2019), *termenul prevăzut la art.1517 poate fi prelungit de către instanţa de judecată cu cel mult 6 luni. Cu acordul celorlalţi succesori care au acceptat succesiunea în termen, pot fi incluse în cercul moştenitorilor, fără a se adresa în instanţa de judecată, persoanele din clasa succesorală chemată la succesiune care au omis termenul menţionat. În cazul prevăzut la alin.(1), succesorului i se acordă în natură partea ce i se cuvine din averea rămasă, iar în cazul imposibilităţii de a-i transmite în natură, echivalentul în bani al părţii ce i se cuvine din averea rămasă.*

Completul de judecată menționează că termenul de prescripție de 6 luni se explică prin necesitatea lichidării într-un termen scurt a cauzelor succesorale prin stabilirea drepturilor cuvenite moştenitorilor şi eliberarea certificatelor de moştenitor sau declararea succesiunilor vacante, în cazurile când nu există moştenitori sau când moştenitorii existenți au renunțat la drepturile lor.

În cazul cînd moştenitorul nu și-a exercitat în termenul prevăzut de lege dreptul de a accepta succesiunea, el poate fi repus în termen, numai dacă neexercitarea în termen a dreptului de opțiune se datorează unor motive întemeiate. Astfel, termenul poate fi prelungit dacă se constată că împrejurările ce l-au împiedicat pe cel chemat la moștenire să-și exercite dreptul de opțiune nu-i sunt imputabile. Repunerea în termen nu poate fi acordată atunci când se constată că depășirea termenului se datorează unei culpe a reclamantului.

La data de 09 martie 2020, Maroglo Vasile s-a adresat cu cerere în instanța de judecată solicitînd prelungirea termenului de acceptare a succesiunii după decesul părinților săi Maroglo Fiodor și Maroglo Maria cu 6 luni. (f.d.39)

În justificarea omiterii termenului de 6 luni pentru acceptarea succesiunii Maroglo Vasile a invocat că, este *****, din cauza stării de ***** și sănătate, a întîlnit dificultăți în viața de toate zilele și nu a avut posibilitate reală de a întocmi actele legate de succesiune după decesul părinților săi Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

În susținerea acțiunii, Maroglo Vasile a anexat copia legitimației seria *****, eliberată de Casa Națională de Asigurări Sociale, potrivit căruia ultimul este *****. /f.d.8, 9/, Certificatul, seria EM *****, din care rezultă faptul că ultima expertizare a avut loc la data de 24 septembrie 2003 și gradul de ***** este fără termen. /f.d.10/.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu și prevederile legale aplicabile la caz, Completul de judecată constată că soluția primei instanțe, în partea admiterii acțiunii depuse de Maroglo Vasile este neîntemeiată.

Completul de judecată reține că, deși din probele materiale rezultă cert faptul că Maroglo Vasile deține grad de ***** de *****, această circumstanță totuși, nu constituie temei de a admite acțiunea înaintată de ultimul din motiv că dânsul nu a demonstrat cu probe incontestabile faptul că starea de *****a a constituit un impediment decisiv pentru adresarea la notar cu cerere de acceptare a succesiunii în termenul prevăzut de legislație.

În această ordine de idei, Completul de judecată reține că deși Maroglo Vasile face trimitere la Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 03.10.2005 Cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei la examinarea cauzelor despre succesiune care prevede la pct. 56 că *vor putea constitui circumstanţe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii: starea de invaliditate a succesorului, îngrijirea unui membru bolnav al familiei, aflarea în străinătate sau în rîndul forţelor armate, tăinuirea faptului deschiderii succesiunii de către ceilalţi moştenitori etc,* la caz nu sunt aplicabile aceste circumstanțe.

Completul de judecată consideră neîntemeiate concluziile instanței de fond precum că Maroglo Vasile a omis termenul de acceptare a succesiunii datorită stării de sănătate, or, reieșind din sensul art.1519 alin.(1) Cod civil, termenul de acceptare a succesiunii poate fi prelungit de către instanța de judecată cu cel mult 6 luni **de la data cînd au decăzut circumstanțele de imposibilitate** de acceptare a succesiunii.

Deși la materialele cauzei nu există o probă materială din care să fie stabilită data acordării gradului de *****, totuși relevant este Certificatul seria EM *****, din care rezultă că starea de ***** este constatată încă din anul 2003. La materialele cauzei lipsesc probe din care să rezultă că din cauza gradului de *****, Maroglo Vasile a fost în imposibilitate absolută să se adreseze notarului cu cerere de acceptare a succesiunii în termenul prevăzut de legislație pentru deschiderea dosarului succesoral și obținerea certificatului de moștenitor legal după decesul părinților Maroglo Fiodor și Maroglo Maria.

Or, la materialele cauzei lipsesc probe din care să rezulte că după decesul părinților Maroglo Vasile, din cauza stării de *****, a fost internat în instituțiile de stat pe o perioadă îndelungată, a avut grave probleme de sănătate care l-ar fi împiedicat să ajungă la biroul notarial să depună cerere de acceptare a succesiunii, a fost peste hotarele țării la tratament, legat cu gradul de *****. Tot aici este de notat că, în cadrul examinării cauzei civile nu s-a demonstrat faptul că Maroglo Vasile a dus un mod diferit de viață decît în ziua cînd s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Mai mult, Maroglo Vasile nu a prezentat probe din care să rezulte că doar la data adresării în instanța de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată au decăzut circumstanțele de

imposibilitate de acceptarea a succesiunii. Or, este evident că cererea de chemare în judecată din numele lui Maroglo Vasile a fost precedată de adresarea lui Maroglo Ivan în instanța de judecată cu cererea privind acceptarea succesiunii legale, depusă după aproximativ 9 ani de la decesul tatălui și peste 4 ani de la decesul mamei.

Totodată Completul de judecată ține să menționeze că, Maroglo Vasile ca succesor de clasa I fiind *****, beneficiază de rezerva succesorală, prevăzută de art.1505 din Codul civil, iar prin admiterea acțiunii depuse de către Maroglo Ivan, nu îi sunt lezate drepturile succesorale în acest sens.

Completul de judecată respinge ca neîntemeiat argumentul invocat de apelant că, cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan privind acceptarea succesiunii urma fi judecată în ordinea procedurii speciale, iar acțiunea lui Maroglo Vasile cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii urma a fi judecată în instanța de drept comun, eronat fiind conexate aceste două cauze prin încheierea din 10 iulie 2020, or, instanța de fond corect a examinat cauza în procedură generală, conexînd aceste două cauze civile, ținînd cont de faptul că, ambele cereri de chemare în judecată au fost formulate în procedura contencioasă, inclusiv cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan, în care a invocat litigiul de drept, pretențiile sunt conexe cele din cererea depusă de Maroglo Ivan cu cele din cererea depusă de Maroglo Vasile sunt legate de averea succesorală.

Cu referire la fondul cauzei, Completul de judecată constată că, nu au fost stabilite temeiuri pentru prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, motiv din care se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii. Or, argumentele indicate de către ultimul nu constituie temei justificat de omitere a termenului de acceptare a succesiunii.

Dată fiind situația factuală și juridică a cauzei, Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii apelului declarat de către Maroglo Ivan și avocatul acestuia Ursu Petru împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Cahul din 10 aprilie 2024, casarea parțială a hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de respingere a acțiunii depuse de Maroglo Vasile va fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 385 lit. c), art. 386-390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul,

D E C I D E :

Se admit apelul declarat de către Maroglo Ivan și avocatul acestuia Ursu Petru împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Cahul din 10 aprilie 2024.

Se casează parțial, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana privind constatarea faptului acceptării succesiunii și cererea de chemare în judecată înaintată de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, în partea soluționării acțiunii reclamantului Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și se pronunță o nouă hotărîre prin care:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana către Maroglo Ivan privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În rest, hotărîrea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 aprilie 2024, în partea cererii de chemare în judecată depusă de Maroglo Ivan către Maroglo Vasile înlocuit cu succesorii în drepturi Maroglo Lilia, Maroglo Dorin, Maroglo Irina și Maroglo Mariana privind constatarea faptului acceptării succesiunii, se menține.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului de judecată	**Judecător**	**Judecător**
Vitalie MOVILĂ	**Evgheni BANCOV**	**Inga GORLENCO**